

Tuna Gille

35 år

1979-2014

Jubileumsskrift



Tuna Gille 35 år

Jubileumsskrift

Kort bakgrund.

Tuna Gille, TG, dansförening i Vallentuna, har blivit medelålders, det vill säga 35 år. Sent under året 1979 samlades således ett antal danssugna, för att bilda vår dansförening. Man kan fråga sig vilka de var? Sannolikt ungefär som vi, som nu är med och driver TG. Fast säkert mer taggade (det ordet fanns inte då) än vi i allmänhet är. Det krävs lite extra för att starta en förening. Men intresset för att dansa olika slags danser till rytmisk musik, umgås socialt och dessutom lära ut detta till likasinnade och gemensamt utöva en danskultur, det intresset delar vi med våra föregångare! Flera av de som startade upp finns fortfarande bland oss. Och några av dessa pionjärer har välvilligt bidragit till följande korta resumé av åren som gått. Ett arkiv med protokoll, bilder och annat finns för kalenderbitaren.

Mycket hinner hända på 35 år.

Tidens gång. Är 35 år mycket eller lite? Det beror givetvis på hur man ser det. För 35 år sedan hade de flesta inga datorer. Internet existerade inte för en allmänhet. Fanns den bärbara telefonen så vägde den så mycket att man måste ha den inmonterad i bilen, till exempel. De flesta hade inte gått i gymnasiet och behövde det inte för att få ett bra jobb. Böcker och tidningar var självklara för de som ville hålla sig ajour. Så är det verkligen inte nu. Semesterresandet söderut var i sin linda. Sett på det sättet var det en annan tid. Men i andra avseenden så var mycket sig likt. Man gick ut och dansade för att hitta en partner. Att röra på kroppen för att behålla och utveckla hälsan var redan då ett mantra för många. Vi hade den tidens kemikaliekatastrofer, som kvicksilver, DDT och hormoslyr. Idag är miljöfrågan starkt kryddad med växthuseffekten. På vägarna kördes fortfarande Volvo Amazon och SAAB's puttrande tvåaktare. Japanska bilar var ökända för sin dåliga kvalitet. Men några oljekriser under sjuttioalet hade just påmint oss om att nya tider var på gång. Låneräntan och inflationen var periodvis tvåsiffrig. Allt skulle snart bli mycket annorlunda. Medellivslängden, könen sammanslagna, ökade under perioden med sex till sju år, vilket måste beskrivas som dramatiskt. Hur utvecklingen varit specifikt för dansande Tuna Gillare kan man undra. Dansens positiva effekter fysiskt, psykiskt och socialt har dock blivit alltmera uppenbara.

Gammaldans och populärdans var i ropet.

Det fanns på den tiden först och främst en miljö som stimulerade fram bildandet av Tuna Gille och andra liknande föreningar. Grunden var gammaldansen, dvs de danser som fanns före 30-talet som vals, schottis, polka, mazurka, hambo och så småningom snoa. Senare kom foxtrot och tango, som då liksom idag benämndes som modern dans. Där har vi dagens distinktion mellan gammalt och modernt. Ett flertal danser och dansstilar har under tidens lopp, även i sen tid, kommit till oss från Central- och Sydamerika. Specialvarianter på gammaldanserna, som finns i hundratal, benämns ibland gillesdanser. Denna utveckling har givetvis påverkat dagens danser.



Teveprogrammet "Ny-gammalt" med Bosse Larsson som ledare hade med säkerhet betydelse för den gammaldansvåg, som svepte fram över landet på sjuttio-talet. Här framfördes såväl folkmusik som gammaldans och även populärmusik. Till musiken visades, där det passade,



folkdanslag, som uppträdde i folkdräkter. Bröderna Lindqvist stod för spelandet. Programmet gick under många år och blev enormt populärt. Melodifestivalen med Carola och inte minst gruppen ABBA hjälpte till att framhäva denna musik- och danstradition.

Hur startade det upp?

Det var alltså väl bäddat för att starta upp dansföreningen Tuna Gille. En person som ofta nämns som drivande för att få igång gammaldansen och därmed besläktade danstyper inom norra Stockholmsområdet är Leif Evert Mattsson, numera boende i Nordnorge. Men innan flytten norrut hann han med en hel del. Bland annat startades kurser upp i så kallad folklig dans i ABF's regi på sjuttiotalet. Leif Evert, även finansierad av Vuxenskolan, fungerade initialt som dansledare, men hade tidigt insikten att det behövdes flera dansledare, för att möta tidens dansbehov inom Stockholmsområdet. Ett tiotal ledare övades upp. Leif Evert var också involverad i att, med uppdragsgivarnas goda minne, starta upp andra föreningar.



En aktiv sådan var Birkalaget på Ekerö. En för Tuna Gille viktig dansledare var Leif Sixten "Sigge" Holm, som under ett år skolades i dans och danspedagogik på Vaddö Folkhögskola. Sigge utgjorde under många år dansutbildare i Vallentuna liksom inom en rad föreningar i Stockholmsområdet. Många minns säkert logdanserna på Siggens gård i Vallentuna, Tallhammar.

Resor och kontakter.

Av vitsord från de som startade Tuna Gille, ett tjugotal entusiaster, framgår att en planerad Amerikaresa var ett starkt skäl för att TG bildades. Man kunde därigenom lättare få resebidrag, men en förening skulle också underlätta marknadsföringen av de uppvisningsdanser som snabbt utvecklades. Amerikaresan anordnades av en rad föreningar inom den så kallade Nordoststringen. Av de som reste var

ca tio Tuna Gillare. Spelmän fanns med i truppen, vilket skulle underlätta uppvisningar i alla möjliga sammanhang. Resan gick först till Seattle i nordvästra USA, så gjorde man en avstickare till Vancouver i Canada för att vända söderut längs USA's västkust fram till San Francisco. Efter en lång resa i buss mot Dallas korsade man kontinenten upp mot svenskbygderna. Bland mycket annat. Resan varade närmare en månad. Och kostade givetvis en massa. En del finansierades genom att man skramlade ihop dollars vid uppvisningsdanserna.



Åtskilliga andra resor till platser i närområdet och på längre håll företogs, ofta i samverkan med andra föreningar. Man kan nämna en resa som gick till Island, Grönland och Färöarna för att avslutas i Bergen i Norge. Eller en dansresa till Österrike. Eller resan till Sri Lanka för inte så länge sedan. Och många, många fler. Kontakterna med föreningar inom regionen har varit frekventa. VaDoM, Vallentuna Dans- och Musikförening, en grupp, som bland annat inventerar danser som dansats på dansbanor runt om i kommunen från slutet av 1800-talet till modern tid. Denna förening har också samlat in spelmansmusik. De specialkunskaper man här förvärvat har man gärna kommit och förmedlat till TG'are. Kontakter och gemensamma arrangemang har TG vidare haft med Vallentuna Folkdansförening, Täby Spelmansgille, Täby folkdansgille samt med föreningar i Orkestra Frösunda, för att ta några exempel. I modern tid har Tuna Gille kontakter med Sollentuna Gammaldansförening och med GDV i Jakobsberg. Bland annat samordnas dansprogrammen mellan dessa föreningar.

Ett gäng från TG var 1989 över till Runö, en av öarna utanför Estland med svensktalande befolkningar fram till andra världskriget. Baltstaterna har sång och danskulturer med starkt släktskap till Sverige. Vår förening har vidare haft täta kontakter med Finland och Norge. Att besöka Röros marknad, som äger rum sista tisdagen i februari, har varit tradition för medlemmar i TG. Detta nämns för att visa, vilket omfattande kulturellt utbyte, i närområdet och internationellt, föreningen haft under årens lopp.

Tuna Gilledräkten.

Strax efter starten påbörjades utvecklingen av en dräkt inom Tuna Gille. En sådan saknades nämligen i Vallentuna. Organisatör och syrådgivare för denna verksamhet var Seija Nilsson, som för uppgiften gick en dräktrådkurs för att kunna hjälpa alla dräktmakare. Efter ett idogt arbete kunde man demonstrera resultatet i form av färdiga dräkter i en uppvisningsdans år 1984. Bara denna verksamhet orsakade en omfattande insats för föreningen!



Dansens utveckling i föreningen.

I Tuna Gille har man hållit många slags danskurser, förutom i de vanliga gammaldanserna, också i ett stort antal gillesdanser, där grundstegen ofta hämtas från gammaldansen. Ingemar Ramströms polskedanskurser inom och utom föreningen är väl kända. De senare decennierna har buggkurser utgjort en allt större del av danskurserna, till en början med Ingemar som dansledare. Under några år dansades också squaredans, en danstyp importerad från USA. Ganska snart bröt sig dessa dansare ut ur Tuna Gille och bildade en egen förening, Jarlabanke Square Dance Club, som nu framgångsrikt är verksam i Vallentuna och Täby. Till kommande årsskifte har buggdansarna i Gillet också för avsikt att bilda en egen förening.

En förening som Tuna Gille med många entusiastiska medlemmar och med många inriktningar utvecklas kontinuerligt. Snabb introduktion av populära danser eller dansstilar leder till att grupperingar uppstår som ibland väljer att gå vidare på egen hand. Tuna Gille har som förening överlevt på att vara flexibel och att kunna anpassa verksamheten. Det ligger nu i korten att styrelsen för föreningen funderar på föreningens framtida strategi. Alla verksamheter i TG går idag med positiva resultat ekonomiskt sett (dock i varierande grad), det vill säga gällande gammaldanskurserna, motionsdansen, lördagsdansen liksom beträffande danslaget som uppträder vid nationaldagen, i midsommartid mm. Således vad vill vi, hur ska vi uppnå våra ambitioner och vilka resurser har vi att tillgå? Det saknas verkligen inte möjligheter!

För att ytterligare belysa tidsperspektivet, avslutar jag med att presentera ordförandena i Tuna Gille i kalendarisk ordning:

Sven Olof Nilsson	1979 - 1984
Leif Eriksson	1984 - 1986
Karin Dahl- Strandin	1986 - 1990
Björn Rundqvist	1990 - 1994
Rune Sjölund	1994 - 1998
Susanne Viktorin	1998 - 2002
Maritha Drewsen	2002 - 2009
Helén Höijer	2009 - 2011
Lennart Eriksson	2011 -



För Tuna Gille
Lennart Eriksson
Nuvarande ordförande





**"Kramas är att hälsa,
kramas ofta"**